

1955

ANDRA KAMMAREN

Nr 1

10—14 januari

Debatter m. m

Måndagen den 10 januari

	Sid.
Ålderspresidentens hälsningstal	3
Anförande av talmannen efter talmansvalen	4

Onsdagen den 12 januari

Interpellation av herr Lundberg ang. utredning av frågan om statligt stöd åt de politiska sammanslutningarnas ungdomsvårdande verksamhet.	9
---	---

Torsdagen den 13 januari

Interpellationer av:

herr Vigelsbo ang. försörjningsmöjligheterna för de norrländska och mellansvenska skogsbygdernas jordbruk, m. m.	21
fröken Vinge i anledning av Kungl. Maj:ts cirkulär den 17 december 1954 ang. förbud mot köp och beställning av lös egendom för statens räkning.	22
herr Hjalmarson ang. frågan om en omarbetning av skatteskalorna.	23

Samtliga avgjorda ärenden

Måndagen den 10 januari

Protokoll ang. fullmaktsgrensning	4
Val av talman och vice talmän	4
» » sekreterare	5

Onsdagen den 12 januari

Val av talmanskonferens	8
» » kanslideputerade	8
» » kanslitillsättare	8
» » ekonomideputerade	8

	Sid.
Torsdagen den 13 januari	
Val av ledamöter i utskotten	12
» » statsrevisorer med suppleanter	15
» » ombud i Nordiska rådet	15
» » suppleanter i utskotten och i Nordiska rådet.....	15
Kungl. Maj:ts berättelse till 1955 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit	19

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingslokalen.

Måndagen den 10 januari

Kl. 11.00

§ 1

Sammanträdet öppnades av representanten för Värmlands län herr HALLEN såsom den ledamot, vilken bevistat de flesta riksdagarna, med följande ord:

Jag hälsar Er, ärade riksdagskamrater, välkomna till det arbete, som vid denna riksdag väntar oss.

Hur fritt och självständigt vi än må handlägga våra egna angelägenheter, är likväl vi som andra folk starkt beroende av läget ute i världen. Verkningarna av stora politiska och ekonomiska kriser sprider sig som ringar i vattnet vida omkring.

Framtiden är höljd i dunkel. Det kalla kriget visar inga tecken att avstanna, även om tidvis resonligare tongångar låter höra sig. Vapensmedjorna slamrar alltså i ett ständigt crescendo. Överallt lagras man de nya dödsbringande vapnen, fast ingen vill tänka sig en morgondag, då denna livsförintande arsenal tas i bruk. Det talas stundom om krigsivrande nationer i motsättning till de fredsälskande folken. Det är en propagandistisk förenkling av läget. Verkligheten är en annan. Talet om de fredsälskande folken bör ej missbrukas. Önskan att undgå krig är lika stark överallt, men inom alla nationer finns människor med chauvinistiska eller imperialistiska tänkesätt. Det beror på människors själsliga beskaffenhet och har föga att skaffa med produktionsformen och stats-skicket.

Det gäller att inte misströsta. Det gäller att vinna tid. Ty om också kapp-

rustningarna forceras och dödens agenter far genom länderna, växer ju också samtidigt kunskapen och upplysningen, och då får sanningen och förnuftet en chans.

Vi är stolta över vår demokrati. Men den är ej osårbar. Stundom kan man få se ute i världen, hur ett sterilt partiväsen med intriger och lurpassanden kan äventyra demokratiens handlingskraft. Någon gång skymtar väl även hos oss en benägenhet att överdriva partiväsendet, men i stort sett vill vi ju alla ta hänsyn till de sakliga argumenten, inte bara när de kommer från det egna gårdsfolket utan också från granngårdarna.

Ja, ärade kamrater, jag går ett steg längre och uttalar den förhoppningen, att i den vardagsmöda, vari vi nu inträder, det skall ges tillfälle, ej blott i småfrågor utan även i stora och betydelsefulla ärenden, då landet skall beskåras bilden av en riksdag, där partiskrankorna för stunden kan falla och en enig riksdag i handling visar sin nitälskan för landets väl. Sådana stunder hör för visso till en riksdags äreminnen.

§ 2

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet till dess sekreterare hunnit utses ävensom att kanslipersonal blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagen; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 10 januari 1955.

Till justitiedepartementet hade den 8 januari 1955 från länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län inkommit fullmakt för Olof Johansson, Öckerö, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens andra kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelson

Vid detta protokoll var fogad den däri avsedda fullmakten för Olof Johansson, Öckerö, att inträda såsom ledamot av kammaren för tiden till den 1 januari 1957 efter herr Utbult.

§ 4

Företogs upprop av kammarens ledamöter.

Vid uppropet befunnos herrar Dahlén, Sköldin, Fast, Jonsson i Skedsbygd och Ericsson i Näs, fröken Öberg samt herrar Sundström, Carlsson i Tibro och Allard frånvarande.

Herrar Dahlén, Sköldin, Fast och Ericsson i Näs, fröken Öberg samt herrar Sundström och Allard hade i nu upplästa ansökningar anhållit om ledighet från riksdagsgöromålen. Från herrar Dahlén och Sköldin hade tillika till kammaren inkommit läkarintyg, vilka

nu föredrogos. Herr Carlsson i Tibro hade i telegram meddelat, att han på grund av tågförsening var förhindrad att närvara vid uppropet.

§ 5

Anställdes val av talman; och befunns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr Nilsson i Kristinehamn med samtliga avgivna eller 208 röster.

§ 6

Vid nu företaget val av förste vice talman blev därtill utsedd herr Skoglund i Doverstorp med 183 röster.

2 röster hade tillfallit herr Olsson i Mora.

§ 7

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därvid herr Olsson i Mora med samtliga avgivna eller 148 röster.

§ 8

Herr TALMANNEN yttrade:

Ärade kammarledamöter! Jag ber att å mina egna och vice talmännens vägnar få frambara vårt tack till kammaren för det förtroende som genom de nu förrättade valen har visats oss.

§ 9

Upplästes ånyo och lades till handlingarna de under § 4 härovan omförmälda läkarintygen och ansökningarna, vilka voro av följande lydelse:

Till Riksdagens Andra Kammare

Under hänvisning till bifogade läkarintyg anhåller jag om ledighet från riksdagsgöromålen under den närmaste tiden.

Stockholm den 7 jan. 1955.

Olle Dahlén

S:t Görans sjukhus
Stockholm

Härmed intygas att Riksdagsman Olle Dahlén född 12/11 1915 adress Hol-

bergsgatan 79, Spånga, som fr. o. m. 6/1 1955 vårdats för Fractura Subtrochanter. femoris sin. (vänstersidigt lårbensbrott) ännu kvarliggert och t. o. m. 6/3 1955 är oförmögen till arbete.

Stockholm 8/1 1955

R. Ljungquist
leg. läkare

Till Riksdagens andra kammare.

Med stöd av närslutna läkarintyg får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tiden 10 januari—15 januari 1955.

Sundbyberg den 8 januari 1955

P. A. Sköldin

Riksdagsman Arthur Sköldin, Sundbyberg, behandlas för närvarande av undertecknad för svalginfektion och är på grund härav förhindrad att delta i riksdagsarbetet under tiden 10/1—15/1 1955.

Sundbyberg den 7/1 1955

Erik Stånge
andre stadsläkare

Herr Talman Gustaf Nilsson,
Riksdagens andra kammare.

Undertecknad får härmed anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen under tiden t. o. m. den 20 dennes.

Nässjö den 8/1 1955

Erik Fast

Härmed anhåller jag om ledighet från riksdagsgöromålen den 10—13 jan. 1955 i och för fullgörande av uppdrag i Finland.

Gunnar Ericsson i Näs

Till II kammarens kansli, Stockholm.

För fullgörande av kommunalt uppdrag i hemorten anhåller undertecknad om ledighet från riksdagsarbetet den 10 jan. 1955.

Göteborg i jan. 1955

Märta Öberg

Till Riksdagens Andra kammare,
Stockholm.

På grund av annat offentligt uppdrag fullgörande får jag anhålla om ledighet

från riksdagsgöromålen måndagen den 10 jan. 1955.

Skövde den 7 jan. 1955

Walter Sundström

Andra kammarens kansli, riksdagen,
Stockholm.

På grund av tågförsening beräknar ankomst till Stockholm 12.20.

Carlsson i Tibro

Riksdagens Andra Kammare,
Stockholm.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen från och med den 10 januari till och med den 15 februari för att såsom ledare medfölja en trupp gymnaster på uppvisningsturné i USA.

Örebro den 3 januari 1955

Henry Allard

ledamot av riksdagens andra kammare

Ledighet från riksdagsgöromålen från och med innevarande dag beviljades herr Dahln till vidare, herr Sköldin till och med den 15 januari, herr Ericsson i Näs till och med den 13 januari, herr Fast till och med den 20 januari, herr Allard från och med morgondagen till och med den 15 februari 1955 samt fröken Öberg, herr Carlsson i Tibro och herr Sundström innevarande dag.

§ 10

Föredrogs åter det under § 3 här ovan intagna protokollet, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av den däri omförmälda fullmakten, lägga protokollet till handlingarna.

§ 11

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att genast företaga val av sekreterare, varefter det sålunda beslutade valet företogs, och befanns efter valsdelarnas öppnande och uppräknings valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts statskommissarien Gunnar Britth med samtliga avgivna eller 148 röster.

Sedan sekreteraren på kallelse infunnit sig, meddelade herr talmannen ho-

nom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Ernst V. Staxäng   Frans Severin

§ 12

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att tisdagen den 11 innevarande månad kl. 11 infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

§ 13

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.05.

In fidem
Gunnar Britth

Tisdagen den 11 januari

Kl. 10.30

§ 1

Herr talmannen meddelade, att herr Carlsson i Tibro under gårdagen intagit sin plats i kammaren.

§ 2

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrått med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum onsdagen den 12 innevarande januari företaga val av fyra ledamöter i talmanskonferensen, två kanslideputerade, sex ledamöter att jämte talmannen och vice talmännen tillsätta befattningshavare hos kammaren samt fyra ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 3

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrått med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum torsdagen den 13 innevarande månad företaga val av ledamöter och suppleanter respektive ombud och suppleanter i de ständiga utskotten och i Nordiska rådet samt jämväl val av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning.

§ 4

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 till slotts-

kapellet, varest riksdagspredikan hölls av rektorn teologie doktorn Martin Lindström, Lundsberg. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Maj:ts Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första kammarens talman härefter framfört första kammarens undersåttliga vörndnad, framträdde ANDRA KAMMARENS TALMAN och yttrade:

Eders Majestät!

Andra kammaren deltagar med Sveriges och Norges kungahus i sorgen över kronprinsessan Märthas bortgång. Hennes gestalt kommer förvisso att länge bevaras i ljust minne.

Den i stort sett lyckosamma utvecklingen i vårt land efter det stora krigets slut har möjliggjort för allt flera av landets innebyggare att tillgodose önskemål liggande ganska långt utöver nödortfen.

Den sociala omvårdnaden har ytterligare markerats vid det nyss passerade årsskiftet genom den obligatoriska sjukförsäkringens ikraftträdande. Genom denna reform har den enskildes möjlighet att känna trygghet ytterligare ökat.

Det är med tillfredsställelse vi noterar dessa gjorda framsteg när nu 1955 års riksdag står inför begynnandet av sitt arbete.

Även om de ökade resurserna till stor del kommit hela folket till godo, vet vi dock att stora medborgargrupper fortfarande har behov av en förbättrad standard. Den samhällseliga verksamheten skulle också behöva utvidgas på åtskilliga områden. I tätorterna råder ännu bostadsbrist; skolor, sjukhus och allmänna inrättningar skulle behöva bli bättre tillgodosedda.

Som Eders Majestät nyss erinrat om,

är emellertid den snabba expansionen icke utan sina risker.

Våra egna erfarenheter säger oss också, att vi oupphörligen måste vara vaksamma och beredda till åtgärder för att bevara de gjorda vinningarna. Vad Eders Majestät kan finna erforderligt för att säkerställa balans och stabilitet i det ekonomiska livet, kommer andra kammaren att med största allvar ta del utav.

Förhållandena ute i världen ger fortfarande anledning till oro. Forcerad upprustning, ökad misstro och nervositet är vad man tycker sig se vid en överblick. Härtill kan vi bara knyta den förhoppningen, att medvetandet om spelets risker skall verka återhållande och främja strävandena till avspänning och samförstånd.

För oss är det en källa till glädje att det nordiska samarbetet alltmera börjar fånga intresset och synes ha gjort framsteg under det gångna året. Lysande resultat av nordisk samverkan på samfärdselns område har ju nyligen beundrats i stora delar av världen.

Det är också med glädje vi hälsar Nordiska rådet välkommet till dess förestående session i vårt riksdagshus.

Jag frambär till Eders Majestät andra kammarens undersåttliga vörndnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1955/56 dels ock Kungl. Maj:ts berättelse till 1955 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

In fidem
Gunnar Britth

Onsdagen den 12 januari

Kl. 11.00

§ 1

Företogs val av fyra ledamöter i tal-
manskonferensen, och blevo därtill ut-
sedda:

herr Hjalmarson
» Ohlin
» Pettersson i Dahl och
» Skoglund i Umeå,
envar med 136 röster.

§ 2

Anställdes val av två kanslidepute-
rade. Därvid lämnades på begäran or-
det till

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN,
som anförde:

Herr talman! För vart och ett av de
val som skola företagas vid detta ple-
num ber jag att få avlämna en gemen-
sam lista, vilken godkänts av de av
kammaren valda ledamöterna i tal-
manskonferensen. Varje lista upptar
namn å så många personer, som det
ifrågavarande valet avser.

Den av herr förste vice talmannen
beträffande detta val avlämnade listan
upptog under partibeteckningen »Ge-
mensam lista» följande namn:

Sjölin
Lindholm.

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades her-
rar Sjölin och Lindholm utsedda till
kanslideputerade.

§ 3.

Företogs val av sex ledamöter att
jämte herr talmannen och vice talmän-
nen tillsätta befattningshavare hos kam-
maren.

Herr förste vice talmannen avläm-
nade en lista, som under partibeteck-
ningen »Gemensam lista» upptog föl-
jande namn:

Jacobsson i Igelsbo
Severin i Stockholm
Birke
Hall
Johansson i Mysinge
Andersson i Mölndal.

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades de
personer, vilkas namn upptagits å den-
samma, utsedda till kanslitillsättare.

§ 4.

Anställdes val av fyra ledamöter att
handhava vården om kammarens eko-
nomiska angelägenheter.

Herr förste vice talmannen avlämna-
de en lista, som under partibeteckning-
en »Gemensam lista» upptog följande
namn:

Nihlfors
Netzén
von Seth
Andersson i Dunker.

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades de
personer, vilkas namn upptagits å den-
samma, utsedda att handhava vården
om kammarens ekonomiska angelägen-
heter.

§ 5

Justerades protokollsutdrag angående
de under §§ 1—4 här ovan omnämnda
valen.

§ 6

Interpellation ang. utredning av frågan om statligt stöd åt de politiska sammanslutningarnas ungdomsvårdande verksamhet

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr LUNDBERG (s), som yttrade:

Herr talman! Ungdomens politiska problem står i centrum för dagens diskussion. Samhället och ungdomen själv måste gemensamt finna en form för att på lämpligt sätt komma till rätta med dem. I samband med diskussionen om den fria spriten aktualiserades frågan om statligt stöd åt ungdomsverksamheten, men de politiska ungdomsorganisationerna ställdes då åt sidan. Eklektikministern ansåg dock i propositionen, att de politiska ungdomsorganisationerna otvivelaktigt utför ett erkännansvärt ungdomsvårdande arbete och att en förutsättningslös utredning av frågan om statligt stöd borde komma till stånd.

Även om man kan beklaga, att politisk verksamhet åsatts en mindervärdestämpel, är dock huvudfrågan i detta sammanhang, att herr statsrådet snarast tillsätter den utlovade utredningen och att dess resultat inom rimlig tid — helst under år 1955 — förelägges riksdagen för beslut. De politiska ungdomsorganisationerna är väl de främsta opinionsbildande och mångsidigast fostrande organisationerna i vårt land, och de har förmåga att komma i kontakt med landets samtliga ungdomsgrupper. Ur denna synpunkt är det orimligt, att de politiska ungdomsorganisationerna genom ogrundade fördomar utestängs från statligt stöd till sitt fostrande och samhällsgagnande arbete, inte minst när det gäller alkoholproblemet. Varje dröjsmål med utredningen måste beklagas. Frågans vikt motiverar även, att Kungl. Maj:t i avvaktan på resultatet av utredningen tillfälligt söker finna en form av statligt bidrag till de politiska sammanslutningarnas ungdomsvårdande verksamhet.

Med hänvisning till det anförda hemställer jag om andra kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för eklektikdepartementet få framföra följande frågor:

När ämnar statsrådet tillsätta sakkunniga för en skyndsam utredning av frågan om statligt stöd till de politiska sammanslutningarnas ungdomsvårdande verksamhet, och kan det förväntas, att herr statsrådet i avvaktan på utredningens resultat kommer att taga initiativ för att finna en form för att omedelbart kunna ge de politiska ungdomsorganisationerna statligt stöd för deras ungdomsvårdande verksamhet?

Denna anhållan bordlades.

§ 7

Till bordläggning anmäldes: Kungl. Maj:ts den 11 innevarande januari på rikssalen avlämnade

dels proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1955/56,

dels ock berättelse till 1955 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vidare anmäldes till bordläggning:

riksdagens revisorers berättelser över den år 1954 av dem verkställda granskningen angående riksgäldskontoret och riksbanken;

justiteombudsmannens ämbetsberättelse; samt

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 8

Ordet lämnades på begäran till

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN, som anförde:

Jag hemställer, att kammaren måtte vid morgondagens plenum utse suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av aderton i konstitutionsutskottet, bevillningsutskottet och jordbruksutskottet, tjugusex i statsutskottet samt sju i vart och ett av de övriga ut-

skotten utom i utrikesutskottet, där antalet grundlagsenligt skall vara åtta. Slutligen får jag hemställa att kammaren måtte besluta att utse tjugu suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Kammaren biföll denna hemställan.

§ 9

Anmäldes att följande Kungl. Maj:ts propositioner och skrivelse tillställets kammaren nämligen:

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55;

nr 3, med förslag till lag om bankrörelse, m. m.;

nr 4, med förslag till förordning om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, m. m.;

nr 5, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 26 februari 1954 (nr 73) angående tillverkning av brännvin, m. m.;

nr 6, med förslag till förordning om försäljning av alkoholfria drycker;

nr 7, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit, m. m.;

nr 8, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 22 april 1949 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift, m. m.;

nr 9, med förslag till ändrad tid för överlämnande till kommun av redovisning över kommunen tillkommande allmän kommunalskatt, m. m.;

nr 10, angående godkännande av tilläggsöverenskommelse till avtalet den 24 december 1936 mellan Sverige och Frankrike för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräkning beträffande direkta skatter, m. m.;

nr 11, med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 kap. 1 § och 30 kap. 6 § rättegångsbalken;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472);

nr 13, dels angående godkännande av

konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, dels ock med förslag till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg, m. m.;

nr 14, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 10 maj 1929 (nr 77) om trafikförsäkring å motorfordon;

nr 15, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 126 § 2 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379);

nr 16, med förslag till ändringar i lagen om rätt till fiske m. m.;

nr 17, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål;

nr 18, med förslag till lag om ändrad lydelse av 65 § utsökningslagen m. m.;

nr 19, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egen- dom, m. m.;

nr 20, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret;

nr 21, angående ersättning för tjänstgöring på obekvämt arbetstid m. m.;

nr 22, angående vissa åtgärder för att främja ett alkoholfritt umgängesliv;

nr 23, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.;

nr 26, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Nämnda propositioner och skrivelse bordlades.

§ 10

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökan:

Till Riksdagens Andra kammare.

Jag får härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen för tiden från och med den 19 januari 1955 till och med den 5 mars 1955 för utrikesresa. Resan avser fullgörande av uppdrag från Svenska Missionsförbundet att verkställa ekonomisk inspektion av förbundets missionsstationer i Franska och Belgiska Kongo jämte affärsresa för det företag, vid vilket jag är anställd.

Stockholm den 11 januari 1955.

Sigfrid Löfgren

Kammaren biföll denna ansökan.

§ 11

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 12 januari 1955.

Till justitiedepartementet hade den 12 januari 1955 från länsstyrelsen i Kalmar län inkommit fullmakt för landstingsmannen Fritz Börjesson, Isgårde, Glömminge, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens andra kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelsöhn

Vid detta protokoll vad fogad den däri avsedda fullmakten för landstingsmannen Fritz Börjesson, Isgårde, Glöm-

minge, att inträda såsom ledamot av kammaren för tiden till den 1 januari 1957 efter herr Jonsson i Skedsbygd.

§ 12

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1955/56, samt proposition nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55, skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 13

Anmälades, att följande motioner under sammanträdet avlämnats till herr talmannen, nämligen

nr 1, av herr *Lundberg m. fl.*, om överflyttning till den borgerliga kommunen av handläggningen av ekonomiska angelägenheter, som avse kyrkliga ändamål, m. m.;

nr 2, av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.*, om skrivelse till Kungl. Maj:t rörande tillstånd för International Broadcasting Association AB (IBRA) att inköpa viss utländsk valuta;

nr 3, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, om lagfästande av rätten till arbete;

nr 4, av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*, med förslag till lag om förkortad ordinarie arbetstid för arbetstagare med särskilt påfrestande eller hälsofarligt arbete;

nr 5, av herr *Holmberg m. fl.*, angående upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol;

nr 6, av fru *Nilsson m. fl.*, angående ändrad lydelse av 12 § lagen om semester;

nr 7, av herr *Senander m. fl.*, om genomförande av en allmän arbetarpen-sionering;

nr 8, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, angående allmän folkomröstning i frågan om eventuell övergång till högertrafik; och

nr 9, av herr *Ahlsten*, om åtgärder för tillgodoseende av skogsbrukets behov av arbetskraft.

Dessa motioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 11.40.

In fidem
Gunnar Britth

Torsdagen den 13 januari

Kl. 11.00

§ 1

I enlighet med kammarens därom den 11 innevarande januari fattade beslut skulle nu val förrättas av dels ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, dels ombud och suppleanter i Nordiska rådet, dels och revisorer för deltagande i den granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, som skulle äga rum under innevarande år, jämte suppleanter för dessa revisorer; och verkställdes först val av ledamöter i utrikesutskottet.

Därvid lämnades på begäran ordet till

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, som anförde:

Herr talman! För vart och ett av de val som skola företagas vid detta plenum ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn å så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Den av herr förste vice talmannen för val av ledamöter i utrikesutskottet avlämnade listan upptog under partibeteckningen »Gemensam lista» följande namn:

Ward
Ohlin

Fast

Olsson i Gävle
Hjalmarson
Svensson i Ljungskile
Hall
Pettersson i Dahl.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i utrikesutskottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om samma val.

§ 2

Anställdes val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Hallén
von Friesen
Fast
Norén
Håstad
Swedberg
Spångberg
Pettersson i Norregård

Jonsson i Haverö
Olsson i Mora.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i konstitutionsutskottet.

§ 3

Anställdes val av ledamöter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Ward
Malmborg i Skövde
Bergström
Andersson i Malmö
Skoglund i Doverstorp
Ståhl
Lindholm
Rubbestad
Eriksson i Sandby
Svensson i Ljungskile
Åkerström
Hoppe
Staxäng
Elmén, fröken
Johansson i Mysinge.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i statsutskottet.

§ 4

Anställdes val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Olsson i Gävle
Kristensson i Osby
Orgård
Sundström
Hagberg i Malmö

Sjölin
Brandt
Vigelsbo
Allard
Kollberg.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i bevillningsutskottet.

§ 5

Anställdes val av ledamöter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Severin i Stockholm
Schmidt
Nilsson i Landskrona
Sköldin
Dickson
Gustafson i Göteborg
Gavelin
Persson i Norrby.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i bankoutskottet.

§ 6

Anställdes val av ledamöter i första lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Lindberg
Rylander
Landgren
Öberg, fröken
Gezelius
Gustafsson i Borås
Skoglund i Umeå
Johansson i Norrfors.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i första lagutskottet.

§ 7

Anställdes val av ledamöter i andra lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Johansson i Norrköping, fru
Jacobsson i Igelsbo
Nilsson i Göteborg
Västberg, fru
Hagård
Sandström, fru
Lundberg
Carlsson i Bakeröd.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i andra lagutskottet.

§ 8

Anställdes val av ledamöter i tredje lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Andersson i Löbbo
Åhman
Andersson i Mölndal
Johansson i Torp
von Seth
Nyberg
Levin
Andersson i Dunker.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i tredje lagutskottet.

§ 9

Anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Gustafson i Dädesjö
Johnsson i Kastanjegården
Jacobson i Vilhelmina
Andersson i Hyssna
Hægghblom
Antby
Jonsson i Strömsund
Pettersson i Dahl
Eriksson i Hallstahammar, fru
Ahlsten.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i jordbruksutskottet.

§ 10

Anställdes val av ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Gustafsson i Bogla
Sjöstrand, fru
Svensson i Alingsås
Svedberg, fru
Nilsson i Bästekille
Nordkvist i Kalmar
Sehlstedt
Jönsson i Rossbol
Bark
Hammar
Andersson i Ronneby
Braconier.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

§ 11

Anställdes val av dels sex revisorer för deltagande i den granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, som skulle äga rum under inne-

varande år, dels ock sex suppleanter för dessa revisorer.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista med partibeteckningen »Gemensam lista» av följande utseende:

Riksdagsman Severin, F. F., Stockholm	Riksdagsman Orgård, P. L., Tomterna, Järvsö
Riksdagsman Jacobsson, E. E., Igelsbo, Tobo	Riksdagsman Rylander, A. O. E., Västerås
Riksdagsman Lindberg, C. A. E., Stockholm	Riksdagsman Jonsson, L. J., Haverö, Överturingen
Riksdagsman Nilsson, C. O., Göteborg	Riksdagsman Landgren, A. H., Bjäresjö, Ystad
Riksdagsman Staxäng, E. V., Staxäng, Brodalen	Riksdagsman von Seth, T. G., Bratteborg
Riksdagsman Swedberg, G. R., Örebro	Riksdagsman Ståhl, M. D. E., Karlstad

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma av kammaren godkänd; och förklarades hava blivit utsedda till revisorer herrar Severin i Stockholm, Jacobsson i Igelsbo, Lindberg, Nilsson i Göteborg, Staxäng och Swedberg samt till suppleanter för dem respektive herrar Orgård, Rylander, Jonsson i Haverö, Landgren, von Seth och Ståhl.

§ 12

Anställdes val av ombud i Nordiska rådet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Fast

Svensson i Ljungskile

Severin i Stockholm

Pettersson i Dahl

Edberg

Rylander

Andersson i Malmö

Skoglund i Doverstorp.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ombud i Nordiska rådet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av kammarens protokoll underrättas om kammarens val av ombud och suppleanter i Nordiska rådet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna avgiva förslag dels till förordnande för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen.

§ 13

Anställdes val av suppleanter i utrikesutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Hallén

Kristensson i Osby

Andersson i Malmö

Edberg

Skoglund i Doverstorp

von Friesen
Skoglund i Umeå
Rubbestad.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i utrikesutskottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om samma val.

§ 14

Anställdes val av suppleanter i konstitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Larsson i Julita
Nordkvist i Kalmar
Gustafsson i Bogla
Svedberg, fru
Nilsson i Göingegården
Hammar
Edberg
Andersson i Brämhult
Bark
Hamrin
Wallin, fru
Adamsson
Wetterström, fröken
Dahlén
Larsson i Hedenäset
Andersson i Linköping
Dahl
Stenberg.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i konstitutionsutskottet.

§ 15

Verkställdes val av suppleanter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Petterson i Degerfors
Widén
Thapper
Jansson i Kalix
Birke
Wedén
Persson i Växjö
Onsjö
Ericsson i Luleå, fru
Nihlfors
Svensson i Alingsås
Gustafsson i Stockholm
Cassel
Gustafsson i Skellefteå
Hansson i Skegrie
Karlsson i Olofström
Blidfors
Löfroth
Almgren
Hjalmarson
Andreasson
Vinge, fröken
Olsson, fröken
Svensson i Stenkyrka
Hall
Ager, fröken.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i statsutskottet.

§ 16

Anställdes val av suppleanter i bevillningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Kärrlander
Strandh
Wiklund
Henriksson
Edström
Christenson i Malmö

Eriksson i Stockholm, fru
 Jansson i Aspeboda
 Engkvist
 Anderson i Sundsvall
 Persson i Appuna
 Asp
 Nilsson i Svalöv
 Gustafson i Göteborg
 Larsson i Luttra
 Andersson i Essvik
 Holmqvist, fru
 Stenberg.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i bevillningsutskottet.

§ 17

Anställdes val av suppleanter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Johansson i Kalmar
 Carlsson i Tibro
 Malmberg i Stockholm
 Andersson i Ronneby
 Nygren
 Löfgren
 Sehlstedt
 Jönsson i Rossbol
 Andersson i Alfredshem
 Boija
 Severin i Gävle
 Mellqvist
 Magnusson
 Nelander
 Hansson i Önnarp
 Ingenäs, fru
 Nordqvist i Karlskoga.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i bankoutskottet.

§ 18

Verkställdes val av suppleanter i första lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Hedqvist
 Liljedahl, fröken
 Johansson i Skövde, fru
 Östrand
 Östlund
 Norrby
 Ekström
 Andersson i Björkäng
 Jacobsson i Sala
 Larsson i Stockholm
 Löfqvist, fru
 Eriksson i Stockholm, fru
 Fröding
 Helén
 Larsson i Luttra
 Lundqvist
 Karlsson, fröken

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i första lagutskottet.

§ 19

Anställdes val av suppleanter i andra lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Andersson i Alfredshem
 Höjer, fröken
 Odhe
 Svensson i Göteborg
 Ewerlöf, fru
 Sjöstrand, fru
 Bengtsson i Varberg
 Ericsson i Näs
 Sandell, fröken
 Rimmerfors
 Johansson i Södertälje
 Fredriksson

Wetterström, fröken
Königson
Larsson i Hedenäset
Eriksson i Ängelholm, fru
Ahlberg

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i andra lagutskottet.

§ 20

Verkställdes val av suppleanter i tredje lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Torbrink, fru
Nestrup
Persson i Appuna
Andersson i Ryggestad
Boman, fru
Carlsson i Stockholm
Bengtsson i Halmstad
Hansson i Skegrie
Lindström
Kilsmo
Persson i Tandö
Nilsson i Östersund
Munktell
Berggren
Jansson i Benestad
Ingenäs, fru
Östlund

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i tredje lagutskottet.

§ 21

Anställdes val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Ekdahl
Svensson i Ljungskile
Larsson i Julita
Netzén
Agerberg
Widén
Lindström
Svensson i Vä
Lindskog, fru
Rimås
Arweson
Jönsson i Gärds Köpinge
Eliasson
Nilsson i Lönsboda
Adolfsson
Johanson i Västervik
Lewén Eliasson, fru
Johansson i Öckerö

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i jordbruksutskottet.

§ 22

Verkställdes val av suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Engkvist
Nestrup
Östrand
Andersson i Linköping
Svensson i Krokstorp
Johansson i Lugnvik
Ekström
Hansson i Önnarp
Andersson i Ryggestad
Andrén, fru
Wallin, fru
Jacobsson i Sala
Nilsson i Göingegården
Königson
Ericsson i Näs
Lundqvist
Adamsson
Nihlfors

Börjesson
Ewerlöf, fru

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

§ 23

Anställdes val av suppleanter i Nordiska rådet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Västberg, fru
Sandström, fru
Skoglund i Umeå
Ericsson i Näs
Sehlstedt
Helén
Netzén
Braconier

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i Nordiska rådet.

§ 24

Justerades protokollsutdrag angående de i §§ 1—23 här ovan omförmälda valen.

§ 25

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1955 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

§ 26

Föredrogs var efter annan följande Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till bankoutskottet propositionerna: nr 3, med förslag till lag om bankrörelse, m. m.; och

nr 4, med förslag till förordning om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar, m. m.;

till bevillningsutskottet propositionerna:

nr 5, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 26 februari 1954 (nr 73) angående tillverkning av brännvin, m. m.;

nr 6, med förslag till förordning om försäljning av alkoholfria drycker;

nr 7, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit, m. m.; och

nr 8, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 22 april 1949 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift, m. m.;

till konstitutionsutskottet propositionen nr 9, med förslag till ändrad tid för överlämnande till kommun av redovisning över kommunen tillkommande allmän kommunalskatt, m. m.;

till bevillningsutskottet propositionen nr 10, angående godkännande av tilläggsöverenskommelse till avtalet den 24 december 1936 mellan Sverige och Frankrike för undvikande av dubbelbeskattning och fastställande av bestämmelser angående ömsesidig handräkning beträffande direkta skatter, m. m.;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 11, med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 kap. 1 § och 30 kap. 6 § rättegångsbalken;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472);

nr 13, dels angående godkännande av konvention rörande internationellt erkännande av rätt till luftfartyg, dels ock med förslag till lag om inskrivning av rätt till luftfartyg, m. m.; och

nr 14, med förslag till lag angående

ändrad lydelse av 11 § lagen den 10 maj 1929 (nr 77) om trafikförsäkring å motorfordon;

till bevillningsutskottet propositionen nr 15, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 126 § 2 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379);

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 16, med förslag till ändringar i lagen om rätt till fiske m. m.;

nr 17, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål;

nr 18, med förslag till lag om ändrad lydelse av 65 § utsökningslagen m. m.;

nr 19, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.; och

nr 20, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret;

till statsutskottet propositionerna:

nr 21, angående ersättning för tjänstgöring på obekvämt arbetstid m. m.; och

nr 22, angående vissa åtgärder för att främja ett alkoholfritt umgängesliv; samt

till behandling av lagutskott propositionen nr 23, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

§ 27

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 26 till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Ingvar Lindell att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden som jämlikt § 46 riksdagsordning-

en tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kansli-deputerade.

§ 28

Föredrogs var efter annan följande på bordet liggande motioner; och remitterades därvid

till konstitutionsutskottet motionen nr 1 av herr *Lundberg m. fl.*;

till bankoutskottet motionen nr 2 av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 3 och 4 av herr *Hagberg* i Stockholm *m. fl.*;

nr 5 av herr *Holmberg m. fl.*;

nr 6 av fru *Nilsson m. fl.*;

nr 7 av herr *Sanander m. fl.*; och

nr 8 av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*; samt

till jordbruksutskottet motionen nr 9 av herr *Ahlsten*.

§ 29

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorers berättelser om den år 1954 av dem verkställda granskningen 1:o) angående riksbanken; samt 2:o) angående riksgäldskontoret.

§ 30

Föredrogs var för sig och hänvisades till behandling av lagutskott justieombudsmannens och militieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelser.

§ 31

Föredrogs den av herr *Lundberg* vid kammarens nästföregående sammanträda gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet angående utredning av

Interpellation ang. försörjningsmöjligheterna för de norrländska och mellansvenska skogsbygdernas jordbruk m. m.

frågan om statligt stöd åt de politiska sammanslutningarnas ungdomsvårdande verksamhet.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 32

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren, att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1955/56, och nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 33

Interpellation ang. försörjningsmöjligheterna för de norrländska och mellansvenska skogsbygdernas jordbruk m. m.

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr VIGELSBO (bf), som anförde:

Herr talman! En fråga, som länge figurerat i den allmänna diskussionen, är den om de ofullständiga jordbrukens kompletterande med skog. På grund av det ständigt stegrade intresset för en lösning av frågan kom den också att medtagas som en punkt i den nu sittande regeringens program. En utredning har även på den nuvarande jordbruksministerns föredragning tillsatts för utarbetande av förslag i ärendet. Ju mer jordbrukets rationalisering fortskrider och dess produktionsförmåga på vissa produktionsområden mer och mer närmar sig gränsen till hundraprocentigt tillgodoseende av folkhushållets livsmedelsbehov, desto starkare kommer också kravet om skogskompletteringsfrågans lösning att framstå.

I det betänkande, som den 7 december i fjol avlämnades till Kungl. Maj:t av 1952 års jordbruksprisutredning, framgår med önskvärd tydlighet det krav som kommer att framföras från

samhällets sida, nämligen att bl. a. smörproduktionen och därmed även mjölkproduktionen måste beskärmas, detta av den anledningen att det visar sig uppstå ständigt ökade svårigheter att till något så när betryggande priser kunna avsätta vår smörproduktion på export. När man sålunda, som det synes, tvingas till en nedskärning av denna produktionsvolym, kommer de åtgärder, som härför vidtages, att mycket hårt drabba de norrländska och mellansvenska skogsbygdernas jordbruk. Nu har jordbruksprisutredningen ifrågasatt, att sådana jordbruk, som ur brukningssynpunkt mindre väl lämpar sig för fortsatt brukning, bör upplätas för skogsodling, detta för att man på så sätt skulle kunna nedbringa både jordbrukets produktionskostnader och mjölkproduktionens volym. Skulle man generellt följa jordbruksprisutredningens förslag, skulle detta innebära, att stora delar av både Norrlands och Mellansveriges skogsbygder skulle avfolkas, inte minst på grund av i framtiden uteblivande försörjningsmöjligheter.

Då det emellertid måste framstå som ett samhällets gemensamma intresse, att dessa bygder även i framtiden är befolkade, är det väl också nödvändigt att något åtgöres i saken och att det göres så fort som möjligt. Det synes, åtminstone mig, inte kunna vara något intresse från samhällets sida att bygderna avfolkas och därmed skapas livlösa impediment av dessa för hela vår samhällsekonomi högst betydelsefulla områden. Är det emellertid så att man i samhällets intresse önskar, att människorna alltjämt skall kvarbliva i sina bygder, måste något göras för att även för dessa skapa den trygghet, som nu betraktas som en folkhemmets förläning åt alla. Mjölkproduktionen har alltmer blivit dessa skogsjordbruks huvudinkomstkälla. Mjölkproduktionen har också visat en kraftig stegring inom dessa områden, en direkt följd av även dessa

Interpellation i anledning av Kungl. Maj:ts cirkulär den 17 december 1954 angående förbud mot köp och beställning av lös egendom för statens räkning.

människors ständigt stegrade behov av kontanta medel. Skall nu denna deras enda inkomstbringande produktionsgren beskäras, kanske både till sin volym och till sitt pris, vad skall då vederbörande leva av?

Kronan och bolagen har stora skogsområden, som med fördel skulle kunna användas för komplettering av skogsbygdernas ofullständiga jordbrukshemman. Huvudfrågan är i vad mån statens och det allmännas medverkan kan påräknas för genomförande av berörda reform. Har man sagt att det är oekonomiskt att ytterligare utveckla jordbruksproduktionen inom dessa områden, torde man knappast med samma skäl kunna påstå, att liknande förhållanden gäller för skogsproduktionen. Marknadsutvecklingen pekar på att skogsbruket får en ständigt stegrad betydelse för hela vår samhällsekonomiska balans.

Med hänvisning till här anförda förhållanden hemställer jag härmed om andra kammarens tillstånd att få till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet framställa följande frågor:

Har herr statsrådet sin uppmärksamhet riktad på här berörda områdens hotade försörjningsmöjligheter, samt

ämnar herr statsrådet på grund härav påskynda den utredning, som nu pågår angående de ofullständiga jordbrukens skogskomplettering, och hur snart kan förslag i ärendet vara att förvänta?

Denna anhållan bordlades.

§ 34

Interpellation i anledning av Kungl. Maj:ts cirkulär den 17 december 1954 angående förbud mot köp och beställning av lös egendom för statens räkning.

Ordet lämnades på begäran till

Fröken VINGE (fp), som yttrade:

Herr talman! Kungl. Maj:ts cirkulär till statsmyndigheterna den 17 decem-

ber 1954 (nr 745) angående förbud mot köp och beställning av lös egendom för statens räkning är föremål för livliga meningsutbyten inom statsförvaltningen. Att alla möjligheter till sparsamhet med offentliga medel måste tillvaratas, är självklart för varje lojal stats-tjänsteman. Att det kan finnas anledning för Kungl. Maj:t att lämna anvisningar om lämpliga vägar att åstadkomma önskvärda besparingar, får också anses höjt över all diskussion. Men vad som ganska allmänt ifrågasättes är om ett cirkulär av denna karaktär verkligen leder till besparingar. Risk synes nämligen föreligga för att de nu utfärdade bestämmelserna leder till ökat krångel och till att dyrbar arbetskraft tages i anspråk i en omfattning som icke är förenlig med god hushållning.

Cirkuläret är så allmänt hållet, att ett förtydligande från finansministerns sida förefaller ofrånkomligt. Framför allt behövs en närmare precisering av vad som avses med uttrycket »annan lös egendom än förbrukningsmateriel». Området för de åtgärder, som måste underställas vederbörande departements prövning, måste begränsas, om inte verksamheterna och deras medhjälpare skall behöva i alltför stor utsträckning ofrån dyrbar tid på att än en gång förklara för vederbörande departementstjänsteman hur avsikten varit att använda de av verket begärda och av riksdagen anvisade medlen. Åtskillig tid har ju nedlagts på sådana diskussioner redan under budgetarbetet hösten 1953.

På grund av den oklarhet som råder i fråga om det här nämnda cirkulärets räckvidd hemställer jag om andra kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för finansdepartementet få rikta följande fråga:

På vad sätt vill herr statsrådet förebygga riskerna för att cirkuläret den 17 december 1954 (nr 745) leder till ökat krångel och dyrbar tidsförlust?

Denna anhållan bordlades.

§ 35

**Interpellation ang. frågan om en om-
arbetning av skatteskalorna.**

Herr HJALMARSON (h) erhöll på be-
gäran ordet och anförde:

Herr talman! I 1954 års valrörelse
blev det ofrånkomligt för samtliga par-
tier att förklara sig beredda att arbeta
för skattesänkningar.

I årets statsverksproposition medde-
lar också statsrådet och chefen för fi-
nansdepartementet, att han har för av-
sikt att för innevarande års riksdag
framlägga proposition med förslag till
vissa förenklingar i deklarationsregler-
na, så utformade att vissa skattesänk-
ningar uppges skola komma till stånd.
Vidare meddelar statsrådet att han —
under förutsättning av att en försiktig
utgiftspolitik bedrivs och såframt de
samhällsekonomiska förhållandena icke
anses lägga hinder i vägen — avser att
förelägga 1956 års riksdag förslag till
en allmän skattesänkning. Av statsverks-
propositionen framgår därutöver att den
tänkta skattelindringen förutsätter juste-
ringar av skatteskalorna.

Under dessa förhållanden synes även
skäl föreligga att ånyo aktualisera sam-
beskattningsproblemet. De nu gällande
skatteskalorna föreslogs på sin tid av
1949 års skatteutredning. Under dess
arbete kom frågan om sambeskattning-
en att få en framskjuten plats. Det slut-
liga resultatet blev, att den s. k. tudel-
ningsprincipen i realiteten kom att till-
lämpas för äkta makar med en samman-
lagd inkomst av 15 000 à 16 000 kronor.
Sedan den tidpunkt då utredningen tog
ställning har inkomstläge och penning-
värde undergått betydande förskjut-
ningar.

Det måste vara av allmänt intresse att
få veta huruvida den omarbetning av
skatteskalorna som bebådas kommer att
föregås av en utredning, som gives of-
fentlig karaktär och vari representan-
ter för de olika partierna beredes möj-
lighet att framföra sina uppfattningar.

Under återopandande av vad jag här an-
fört hemställer jag om kammarens till-
stånd att till statsrådet och chefen för
finansdepartementet få rikta följande
fråga:

Har herr statsrådet för avsikt att för-
bereda den omarbetning av skatteska-
lorna, som förutsättes i statsverkspro-
positionen, med en offentlig utredning?

Denna anhållan bordlades.

§ 36

Till bordläggning anmäldes riksdag-
ens revisorers berättelse över den år
1954 av dem verkställda granskningen
angående statsverket.

§ 37

Anmäldes, att följande Kungl. Maj:ts
propositioner tillställts kammaren,
nämligen

nr 29, angående fortsatt disposition
av vissa äldre anslag;

nr 30, angående befrielse från viss
ersättningsskyldighet till kronan;

nr 31, angående bestridande av vissa
haverikostnader; och

nr 32, angående täckande av vissa
medelsbrister, redovisade såsom pro-
priebalanser i försvarets civilförvalt-
nings räkenskaper.

Dessa propositioner bordlades.

§ 38

Anmäldes, att till herr talmannen un-
der sammanträdet avlämnats en motion,
nr 10, av herr *Lundberg m. fl.* angående
ändrad lydelse av 12 § lagen om se-
mester.

Denna motion bordlades.

§ 39

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 11.23.

In fidem
Gunnar Britth

Fredagen den 14 januari

Kl. 11.00

§ 1

Föredrogs var efter annan och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts å bordet vilande propositioner:

nr 29, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag,

nr 30, angående befrielse från viss ersättningsskyldighet till kronan,

nr 31, angående bestridande av vissa haverikostnader och

nr 32, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom proprie-balanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

§ 2

Föredrogs och remitterades till behandling av lagutskott den på bordet liggande motionen nr 10 av herr *Lundberg m. fl.*

§ 3

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse över den år 1954 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

§ 4

Föredrogs den av herr *Vigelsbo* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet angående försörjningsmöjligheterna för de norrländska och melansvenska skogsbygdernas jordbruk, m. m.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 5

Föredrogs den av fröken *Vinge* vid kammarens nästföregående sammanträ-

de gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet i anledning av Kungl. Maj:ts cirkulär den 17 december 1954 angående förbud mot köp och beställning av lös egendom för statens räkning.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 5

Föredrogs den av herr *Hjalmarson* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet angående frågan om en omarbetning av skatteskalorna.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 7

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren, att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1955/56 och nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 skulle i nu nämnd ordning uppföras sist å föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

§ 8

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens andra kammare samt de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte dem tillsätta kammarens kanslipersonal, den 12 januari 1955.

Sedan kammarens plenum denna dag

avslutats, sammanträdde med herr talmannen och herrar vice talmän de ledamöter av kammaren, som blivit utsedda att jämte dem tillsätta kammarens kanslipersonal.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännen vid innevarande riksdag skulle utgöras av en notarie, fyra förste stenografer, fjorton stenografer, en förste kanslist, fem kanslister och tre reservstenografer.

Herrar deputerade antogo till

notarie:

hovrättsarkivarien, jur. kand Nils G. H. Liliequist;

förste stenografer:

f. d. tullkontrollören Agnar Michal,
f. d. förste byråsekreteraren Erland N. Dahlén,
byråchefen, fil. kand. Hans A. Heim-
bürger samt
sekreteraren och ombudsmannen,
jur. kand. Anders Norrman;

stenografer:

jur. kand. Göte Fahlin,
byråsekreteraren, jur. kand. John W. Löf,
redaktören C. O. Bertil Arborén,
e. o. förste byråsekreteraren, jur.
kand. Gustaf A. H. Titz,
fru Signhild Elfner,
Stig A. L. Ekermann,
civilingenjören S. P. Olof Dopping,
pol. mag. Lars A. Nilsson,
Knut Nilson,
tingsnotarien jur. kand. Brit-Marie Ericsson,

Bengt E. Lundin,
fil. stud. Bertil R. Palmquist,
fil. stud. Hans A. Karlgren och
sekreteraren, jur. kand. Sune K. Johansson;

förste kanslist:

fru Ebba Ihrman;

kanslister:

f. d. överkontrollören A. Helmer Gärdin,
fru Eva Särnmark,
kontorsassistenten Curt C. C. Berggrén,

amanuensen, jur. kand. Per Stenberg och

byråsekreteraren, jur. kand. Hans G. Ehrén; samt

reservstenografer:

redaktör Rune Söderström,
fil. stud. Gunnar Ljusterdal och
sekreteraren Ingvar Olsson.

På grund av tjänstgöring vid Svea Hovrätt beviljades stenografen Brit-Marie Ericsson tjänstledighet tills vidare under vårsessionen och förordnades reservstenografen Gunnar Ljusterdal att under tiden uppehålla Brit-Marie Ericssons stenografbefattning.

Åt kanslisten Gärdin uppdrogs att föra kammarens diariéer.

Här skulle antecknas att på särskild anmodan följande tjänstemän redan tidigare inträtt i tjänstgöring hos kammaren, nämligen den 10 innevarande januari Liliequist såsom notarie, Fahlin och Löf såsom stenografer samt Berggrén såsom kanslist, den 7 januari fru Ihrman såsom förste kanslist och fru Särnmark såsom kanslist ävensom den 3 januari Gärdin såsom kanslist.

Det skulle åligga de antagna tjänstemännen att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

In fidem

Gunnar Britth

§ 9

Anmäldes, att följande Kungl. Maj:ts propositioner tillställts kammaren, nämligen

nr 25, angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m.,

nr 27, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 5 §§ lotteriförordningen den 19 maj 1939 (nr 207),

nr 28, angående dispositionen av kolclearingkassans överskottsmedel,

nr 33, angående fortsatt disposition av visst äldre reservationsanslag,

nr 34, angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan,

nr 35, angående ersättning till H. K. Almkvist m. fl.

nr 37, med förslag till förordning om ändring i vapenförordningen den 10 juni 1949 (nr 340), m. m.,

nr 38, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus och

nr 40, angående livränta till A. Magnusson.

Dessa propositioner bordlades.

§ 10

Anmäldes följande till herr talman-
nen under sammanträdet avlämnade
motioner:

nr 11, av herr *Munktell m. fl.*, om
televisionssändningar av s. k. kommersiella program,

nr 12, av herr *Lundberg m. fl.*, om
inrättande av en befattning som över-
läkare vid avdelningen för barnpsykia-
tri vid Akademiska sjukhuset i Upp-
sala,

nr 13, av herr *Lindberg*, om ändrad
löneställning för förrädsunderofficera-
re, m. m.,

nr 14, av herr *Adolfsson*, angående
skatteinbetalning hos postverket me-
delst check,

nr 15, av herr *Königson*, om viss
ändring av lagen om kollektivavtal och

nr 16, av fröken *Elmén* och herr
Gustafson i Göteborg, om rätt i vissa
fall för arbetstagare under 16 års ålder
att erhålla sjukpenning.

Dessa motioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 11.07.

In fidem
Gunnar Britth